

Učitelovo pojetí výuky

Učitelovo pojetí výuky představuje pojetí učiva, cílů výuky, vyučovacích metod, forem, podmínek, využitých prostředků, stejně tak i pojetí žáka a třídy, ale i pojetí učitele jako sebe sama i své profesní role a role ostatních účastníků pedagogického procesu (Mareš et al. 1996).

Ke zjišťování učitelova pojetí výuky je možné využít techniku nedokončených vět. Princip, na němž je technika nedokončených vět založena, spočívá v tom, že učitelé mají za úkol dokončit předložené věty na základě asociací, které u nich nedokončené věty vyvolají. Přitom jde o to, že učitel promítá do těchto dokončení nejen své znalosti, ale často i své osobní názory, postoje či stanoviska. V našich podmínkách se poměrně frekventovaně používá technika nedokončených vět při výzkumu učitelova pojetí výuky (Mareš et al. 1996).

Cíl úkolu

- Zamyslet se nad vlastním pojetím výuky a konfrontovat toto pojetí se standardem učitele a svým pojetím výuky.

Zadání úkolu

1. Dokončete tyto nedokončené věty:

- Učitel je jako (popis, metafora, obraz,...) ..., protože ...
- Žák je jako ..., protože ...
- Učivo je jako ..., protože ...
- Propojení teorie a praxe je jako ..., protože ...
- Škola se má starat především o to, aby...
- Netrvám na tom, aby všichni žáci...
- Pro život je nejdůležitější, aby si žáci s sebou odnesli...
- Je dobré, že je zařazeno učivo o...
- Vědomosti žáků...
- Učebnice jsou pro mě...
- Třída je pro mě...
- Nevadí mi, když žák např. ...
- Svůj metodický rejstřík rozšiřuji tím, že...
- O alternativních metodách a formách práce si myslím...
- Osobnostní rozvoj je pro mě...
- Do osobnostního rozvoje učitele/pedagoga podle mě patří na prvním druhém, třetím místě...

- Z pomůcek využívám nejčastěji...
- Využíváním pomůcek sleduji...
- Je mnoho rodičů, kteří si myslí, že...
- Spolupráce s rodiči pro mě znamená...
- Když učím je to jako...
- Já jako dobrý učitel...
- Při plánování výuky...
- Při hodnocení žáků...
- Cíle výuky pro mě...
- Dobře se mi učí ve třídě, která...
- Prostředí, kde se mi dobře učí, vypadá jako...
- Rozmanitost žáků považuji za...
- Rád/a bych pracoval/a s kolegy, kteří...
- Úkolem ředitelů by mělo být především...

2. Vraťte se ke svým odpovědím. Zkuste je kategorizovat, tzn. sloučit do skupin, které se týkají stejného tématu. Konfrontujte tyto tematické celky s Rámcem profesních kvalit učitele (Tomková et al., 2012, s. 14-19 – [ODKAZ ZDE](#)). V jakých oblastech se Vámi stanovené tematické celky prolínají s navrhovanými oblastmi standardu? Které oblasti standardu ve svém pojetí výuky nemáte zahrnuty? Jak si to vysvětlujete? Pokuste se charakterizovat vlastní pojetí výuky.

Výstup:

- analýza nedokončených vět s komparací standardu učitele a charakteristika vlastního pojetí výuky.
- Rozsah: 2-4 normostrany.

Literatura

- Mareš, J., Slavík, J., Svatoš, T., & Švec, V. (1996). *Učitelovo pojetí výuky*. V Brně: Masarykova univerzita v Brně.
- Spilková, V., & Tomková, A. (2010). *Kvalita učitele a profesní standard*. V Praze: Univerzita Karlova, Pedagogická fakulta.
- Tomková et al. (2012). *Rámec profesních kvalit učitele*. Praha: Národní ústav pro vzdělávání.